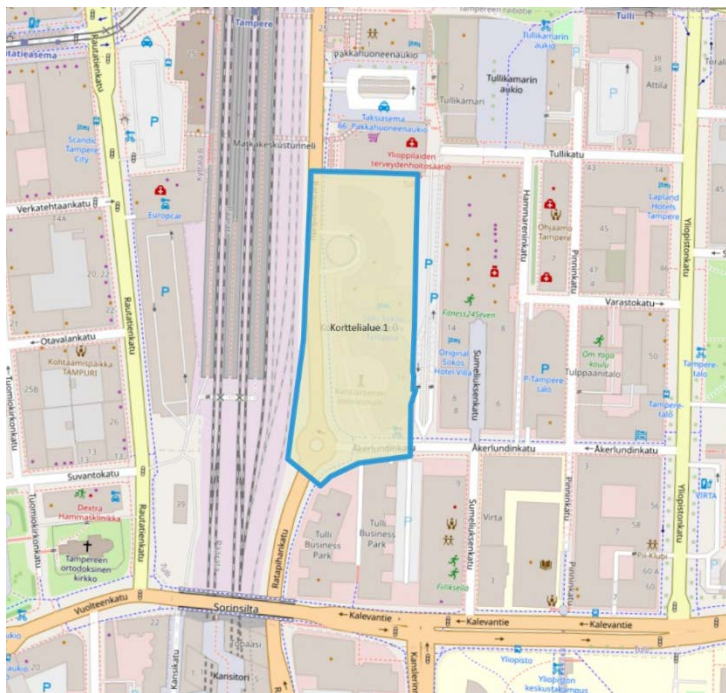

Tulli, Ratapihankatu 43,45, asemakaavamuutos 9020

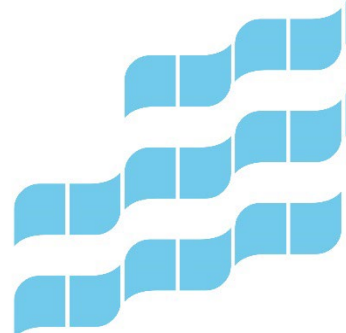
Hiilijalanjälkilaskenta 22.5.2025 Tampereen kaupunki, asemakaavoitus

Hiilidioksidipäästöjen määrää on arvioitu uudella asemakaavojen ilmastovaikutusten arviointiin kehitetyllä Planect -työkalulla. Arvio päästöistä laskettiin 50 vuoden tarkastelujaksolla. Työkalu on otettu käyttöön vuonna 2024 ja kokemusta sen käytöstä Tampereella on vielä suhteellisen vähän. Työkaluun syötetään asemakaavan aluevaraukset paikkatietoaineistona ja niille tunnetut lähtötiedot.

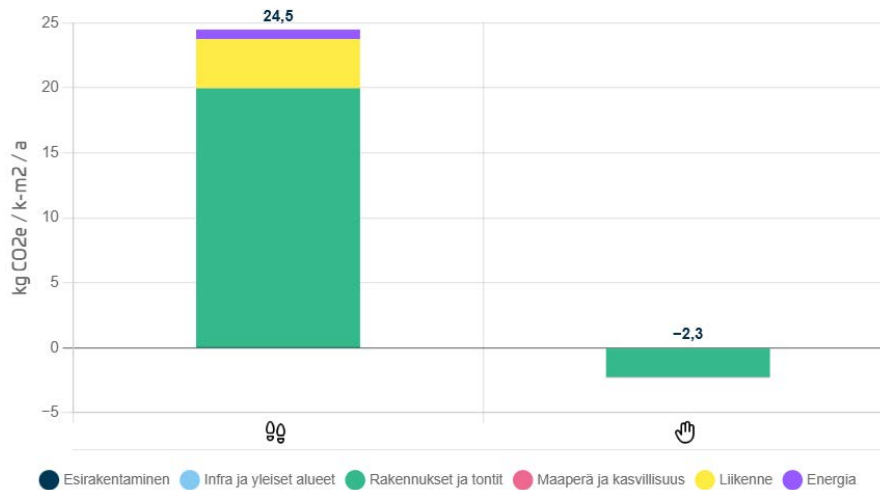
Selvityksessä tarkasteltiin tilannetta, jossa olemassa oleva rakennus puretaan ja suunnittelualueelle rakennetaan yksi uudisrakennus. Planect-työkalulla ilmastovaikutuksia laskettaessa sellaisenaan säilytettävä rakennus ei vaikuta laskennan tuloksiin, ja säilytettävä rakennuksen osa on huomioitu laskennassa peruskorjattavana rakennuksena. Tuloksia tulkittaessa on syytä huomioida, että Planectin laskentatavassa energian ja liikenteen käyttövaiheen päästöt kuvaavat tavoitellun lopputilanteen ja olevatilanteen välistä erotusta eli kaavamuutosten myötä mahdollistetun muutoksen päästövaikutuksia, eivät lopputilanteen päästöjen kokonaismäärää kaava-alueella.

Kuva 1 Kaavan suunnittelualue on viety työkaluun paikkatietoaineistona (kartta).

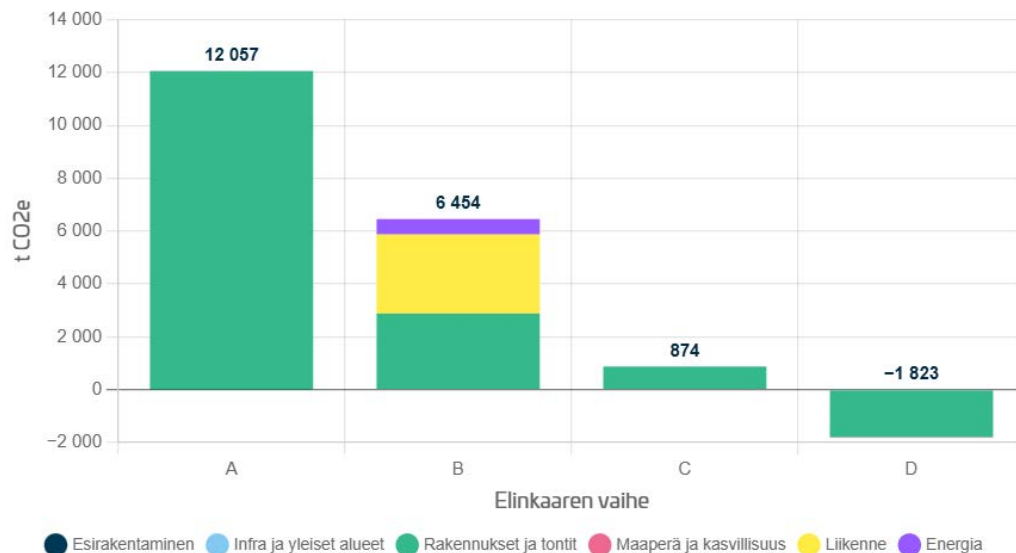

Tulosten yhteenveto

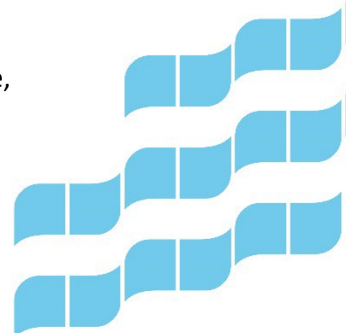
Kuva 2 Pylväsdiagrammissa on esitetty hiilijalanjälki ja -kädenjälki hiilidioksidiekvivalenttikiloina per kerrosalaneliömetri. Esirakentamisen (tummansininen) vaikutusta on arvioitu viitteellisesti. Vihreällä on esitetty rakentamisen ja violetilla energian osuus päästöistä. Keltainen väri kuvaa liikenteen päästöjä.

Tulokset elinkaarivaiheittain

Kuva 3 Ote Planect-työkalulla tehdystä hiilijalanjälkilaskennasta, jossa on huomioitu tulokset elinkaarivaiheittain. A: tuotanto- ja rakentamisvaihe, B: Käyttövaihe, C: elinkaaren loppu, D: ilmastohyödyt.

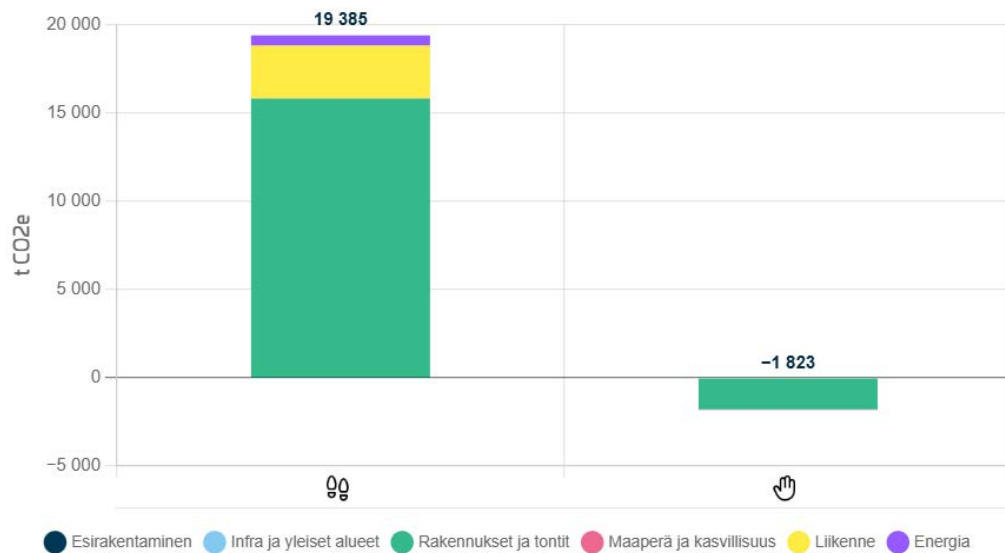
Planect -työkalulla arvioitiin rakentamisen yleisten alueiden ja talonrakentamisen päästöiksi (purkaminen huomioiden) noin 12 050 tCO₂e, liikenteen päästöjen kasvuksi tarkastelujaksolla arvioitiin noin 2 988

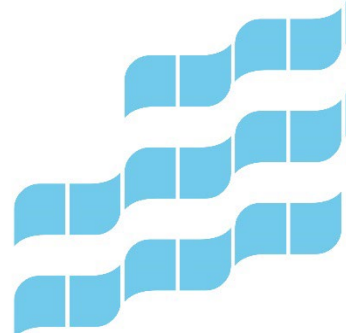
tCO₂e. Käyttövaiheen päästöistä suurimpana yksittäisenä päästölähteenä näyttäytyivät liikenteen jälkeen rakennukseen ja tonttiin liittyvät päästöt (2 880 tCO₂e). On huomioitava, että Planect olettaa olemassa olevan 1890-luvun lopussa rakennetun rakennuksen energiankulutuksen olevan ilman toimenpiteitä huomattavasti suurempaa kerrosneliömetriä kohden suhteutettuna kuin uudisrakentamisen. Laskelmassa on oletettu, että uudisrakennus toteutetaan A-energialuokkaan Tampereen kaupungin voimassa olevan Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukaisesti.

Hiilikädenjäljen arvioitiin laskennallisesti olevan tarkastelujaksolla noin 1 823 tCO₂e, mikä muodostui uudelleenkäytöstä ja materiaali kierrätyksestä sekä hiilivarastovaikutuksesta.

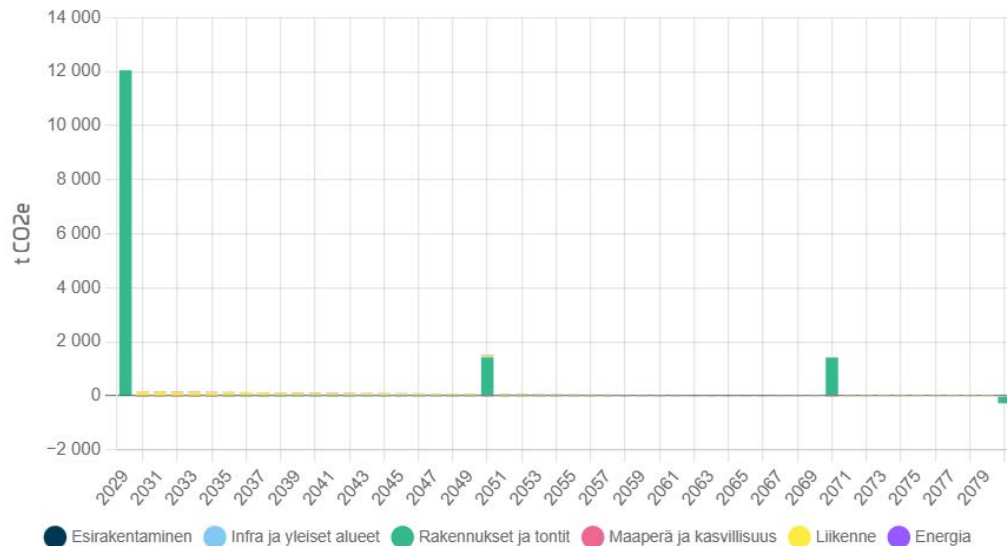
Tulosten yhteenveto

Kuva 4 Pylväsdiagrammissa on esitetty hiilijalanjälki ja -kädenjälki hiilidioksidiekvivalenttikiloina kokonaisuudessaan. Esirakentamisen (tummansininen) vaikutusta on arvioitu viitteellisesti, sillä kaikkia esirakentamisen tietoja ei ole saatavilla. Vihreällä on esitetty rakentamisen ja violetilla energian osuus päästöistä. Keltainen väri kuvaa liikenteen päästöjä ja punainen maaperän ja kasvillisuuden tuottamia päästöjä.

Tulokset vuositasona

Kuva 5 Kuvassa ote Planect-työkalulla tehdystä hiilijalanjälkilaskennasta, jossa on esitetty tulokset vuositasona.

Kokonaisuudessaan muutosten arvioitiin lisäävän hiilijalanjälkeä noin 19 385 tCO₂e. Tämä tarkoittaa keskimäärin noin 24,5 kg CO₂e hiilijalanjälkeä kerrosalaneliömetriä kohden. Hiilikädenjäljeksi per k-m² arvioitiin 2,3 kgCO₂e.

Niin rakentaminen, esirakentaminen kuin maaperän muokkauskin aiheuttaa päästöjä elinkaaren alussa rakentamisen yhteydessä. Tuote- ja rakentamisvaiheesta kertyvät päästöt näyttäytyivät tässä tarkastelussa käyttövaiheen ensimmäisen 50 vuoden tarkasteltuja päästöjä suurempina. Rakentamisen päästöihin voidaan suunnittelun edetessä vaikuttaa vähähiilisemmällä mm. materiaalivalinnoilla.

Päästöjä koskevat arviot on tehty rajallisten lähtötietojen pohjalta ja niihin liittyy epävarmuuksia. Myöhemmässä suunnittelussa ja toteutuksessa tehtävät ratkaisut vaikuttavat päästöjen toteumaan.

